

Digital løsning - brukerveiledning for tros- og livssynssamfunn

Viktig informasjon

Det er viktig at ledelsen i alle tros- og livssynssamfunn, som skal ha kontakt med Statsforvalteren, setter seg nøye inn i denne brukerveiledningen.

Ny lov om tros- og livssynssamfunn

[Lov 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssynssamfunn \(trossamfunnsloven\)](#) trådte i kraft 1. januar 2021. Loven erstatter lov om trudemssamfunn og ymist anna og lov om tilskott til livssynssamfunn. To forskrifter er innført og gjelder fra samme dato. [Forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn](#) og [forskrift om tildeling og tilbaketrekking av vigselsrett i tros- og livssynssamfunn](#)

Ny ordning – to Statsforvaltere behandler sakene

1. januar 2021 endret Fylkesmannen navn til Statsforvalteren. En ny forvaltningsordning ble innført denne datoen. Nå er det kun Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Agder som behandler sakene.

Samfunn som allerede er registrert av/eller har mottatt tilskudd fra Fylkesmannen i Oslo og Viken, hører inn under Statsforvalteren i Oslo og Viken. De øvrige samfunnene kommer inn under Statsforvalteren i Agder. For helt nye tros- eller livssynssamfunn, avgjør adressen i Enhetsregisteret, hvem som blir behandlende instans.

Årlige frister for tilskudd og rapportering

- 9. april 2021** - endelig frist for å kreve tilskudd og laste opp medlemsliste.
- 10. april 2021** - frist for å sende inn årsrapport og regnskap og eventuelt revisorberetning. Revisorkravet gjelder tros- og livssynssamfunn som mottok til sammen over 300 000 kr. i statlig og kommunalt tilskudd i 2020.
- 23. april 2021** – endelig frist for å korrigere eventuelle ugyldige fødselsnumre i medlemslisten, og laste opp listen på nytt i løsningen.

Tros- og livssynssamfunn må ha organisasjonsnummer i Enhetsregisteret

For å søke registrering og kreve tilskudd må alle samfunn ha et organisasjonsnummer. De som behøver et nytt organisasjonsnummer, sender elektronisk melding om registrering i [Enhetsregisteret](#) (Brønnøysundregistrene). Samfunn som skal kreve tilskudd må være tidlig ute med meldingen, slik at nytt organisasjonsnummer kan bli tildelt i god tid før kravfristen 9. april 2021.

Brønnøysundregistrenes nettsider inneholder informasjon om framgangsmåten for å sende inn en elektronisk registermelding. Etter at organisasjonsnummeret er tildelt er det viktig at tros- og livssynssamfunnene melder endringer, styresammensetning osv. snarest mulig etter at de har skjedd til Enhetsregisteret.

Tros- og livssynssamfunn må få godkjent rolletilgang til digital løsning

Alle tros- og livssynssamfunn som skal ha kontakt med Statsforvalteren, må søke om rolletilgang til den digitale løsningen. En person som representerer tros- eller livssynssamfunnet, søker om denne tilgangen. Den enkleste måten er at den som søker, er registrert i Enhetsregisteret, for eksempel styrets leder, styremedlem, daglig leder e.l.

Hvis et annet medlem skal søke tilgang, må det ha en fullmakt. Dette gjelder også medlemmer som har prokuratorrolle i Enhetsregisteret. Et [fullmaktsskjema](#) fylles ut og undertegnes av styreleder eller tilsvarende leder i tros- eller livssynssamfunnet. Den personen som undertegner fullmakten, må ha en registrert rolle i Enhetsregisteret. En video på [vår nettside](#), se under «Dokumenter», forklarer framgangsmåten for å søke om rolletilgang.

For sikker autentisering logger søkeren seg inn i [denne digitale trossamfunnsløsningen](#) via ID-porten (BankID, BankID på mobil e.l.) og registrerer organisasjonsnummeret. Søkeren får deretter to valg. Er tros- eller livssynssamfunnet registrert og/eller har mottatt tilskudd etter den tidligere lovgivningen, velger søkeren «Søk om rolletilgang». Gjelder det et nytt samfunn, velger søkeren «Søk om registrering». Dette valget inneholder et skjema for søknad om registrering og en automatisk søknad om rolletilgang.

Statsforvalteren behandler søknadene fortløpende. Ved å logge seg inn i løsningen, får søker vite status på behandlingen av søknaden, og om den er godkjent eller avslått.

Den som har fått godkjent rolletilgang behandler søknader om rolletilgang fra andre medlemmer

Vi anbefaler at flere medlemmer har brukertilgang, i tilfelle sykdom, fravær o.l. Statsforvalteren godkjenner den første søknaden. Andre medlemmer som også behøver rolletilgang, logger inn i løsningen via ID-porten. Den som allerede har fått godkjent rolletilgangen, logger deretter inn i løsningen, og gir dem tilgang ved hjelp av knappen «Godta» og «Søknad om rolletilgang», (brukertilganger). Tros- og livssynssamfunnene har selv ansvar for å følge opp søknadene fra andre medlemmer som også behøver nødvendig tilgang.

Fjerne en rolletilgang

En rolletilgang kan fjernes i løsningen, dersom medlemmet selv eller tros- eller livssynssamfunnet ikke lenger ønsker at vedkommende skal ha denne tilgangen. Et medlem med rolletilgang gjør dette under «Godkjente brukere», ved hjelp av knappen «Deaktivere bruker» (brukertilganger).

Hva skal den digitale løsningen brukes til?

Tros- og livssynssamfunnene kan i hovedsak utføre disse handlingene i løsningen:

- Søke om rolletilgang
- Godkjenne søknader fra andre medlemmer som også behøver tilgang
- Deaktivere en bruker som ikke lenger skal ha rolletilgang
- Fylle ut/bekreftede kontaktopplysninger

- Søke om registrering som tros- eller livssynssamfunn
- Kreve tilskudd og laste opp medlemsliste
- Fulle ut årsrapporten på eget skjema
- Laste opp regnskap
- Laste opp revisorberetning
- Laste opp tilleggsinformasjon
- Søke om godkjenning av nye vigslere
- Melde om at vigslere ikke lenger skal ha vigselfrett.

Se mer informasjon om disse handlingene under de enkelte punktene i denne brukerveiledningen.

[Overgangsregler på to år for tros- og livssynssamfunn som er registrert og/eller har mottatt tilskudd. Rapporteringskrav, vigselfmyndighet, mm.](#)

Samfunn som er registrert og/eller har mottatt tilskudd etter lov om trdomssamfunn og ymist anna eller lov om tilskott til livssynssamfunn, er omfattet av overgangsreglene i den nye loven. Disse samfunnene anses registrert etter den nye loven i to år, til 1. januar 2023. De vil kunne kreve tilskudd i overgangsperioden, hvis de har minst 50 tellende medlemmer.

I løpet av de to årene kan et samfunn når som helst søke om registrering etter den nye trossamfunnsloven ved å fylle ut søknadsskjemaet som ligger i den digitale løsningen.

Viktig! Den som først har fått godkjent rolletilgang for et samfunn som kommer inn under overgangsreglene, må snarest mulig logge inn i løsningen, fylle ut og bekrefte kontaktopplysningene (navn, osv. til styreleder og norskspråklig kontaktperson). Da vil samfunnet få tilgang til helt vesentlige funksjoner i løsningen, bl.a. kravskjemaet.

Tros- og livssynssamfunn som kommer inn under overgangsordningen har rapporteringsplikt, og skal fylle ut årsrapportskjemaet i løsningen.

De samfunnene som mottok tilskudd i 2020 er regnskapspliktige. Regnskapet skal lastes opp i løsningen. Revisorkravet gjelder for samfunn som mottok kommunalt og statlig tilskudd som til sammen utgjorde over 300 000 kr. Revisorberetningen lastes opp i løsningen.

Når tros- og livssynssamfunn har vigselfmyndighet, beholder seremoniledere og forstandere, som ble godkjent eller gammel lovgivning, retten til å foreta vigslere i disse to årene.

Kravet om å få godkjent forstandere er ikke videreført i nytt regelverk. Registrerte trossamfunn skal derfor ikke lenger sende melding om nytilsatte forstandere.

[Søknad om registrering fra nytt tros- eller livssynssamfunn](#)

Når Statsforvalteren har godkjent søknaden om rolletilgang fra et medlem av et nytt tros- eller livssynssamfunn, blir statusen «Søknad om registrering av tros- /livssynssamfunn under behandling». Da får det godkjente medlemmet adgang til å laste

opp medlemslisten, og deretter fyller ut og sender inn kravet om tilskudd. Merk kravfristen, som er fastsatt til **9. april 2021**. Har samfunnet ikke planer om å kreve tilskudd, må det likevel laste opp medlemslisten innen denne fristen. Trossamfunnsloven krever at alle samfunn har minst 50 tellende medlemmer. Medlemslisten til nye samfunn skal derfor være med i en kontroll som vil avklare om antallskravet er oppfylt. Se informasjon under punktet «Brønnøysundregistrenes kontroll av medlemslistene». Merk dette: Statsforvalteren kan ikke avgjøre en søknad om registrering fra et nytt samfunn, før Brønnøysundregistrene er ferdig med sin kontroll. Fremmes en søknad om registrering etter 9. april i år, må samfunnet laste opp medlemslisten i perioden fra 1. januar til 1. mars 2022, for at Statsforvalteren skal kunne avgjøre saken neste år.

Plikten til å sende inn årsrapport omfatter ikke nye tros- eller livssynssamfunn. Regnskapsplikten trer heller ikke inn før året etter at et nytt samfunn har mottatt tilskudd.

Krav om tilskudd og opplasting av medlemsliste

Det vil ikke være mulig å fremme krav om tilskudd, uten å ha lastet opp en liste med medlemmenes fødselsnummer (11 siffer) i løsningen. Medlemslisten må være i XLSX-format (Excel) eller i CSV-format. Listen skal kun inneholde fødselsnumrene til medlemmer per 1. januar i år. De skal listes fortløpende nedover, ett på hver rad.

Eksempel:

```
01087211111  
01087222222  
01087233333
```

Så snart medlemslisten er lastet opp, gjør systemet en forhåndskontroll som skal avdekke eventuelle ugyldige fødselsnumre og duplikater (dobbelføringer på listen). Samfunnet kan rette ugyldige fødselsnumre, men kan ikke gjøre dette i løsningen. Ugyldige fødselsnumre må korrigeres i selve medlemslisten. Hele listen må deretter lastes opp på nytt i løsningen. En video på [vår nettside](#), se under «Dokumenter», forklarer framgangsmåten for å laste opp en medlemsliste, sende inn krav om tilskudd mm.

Merk dette: For at Statsforvalteren skal motta kravet om tilskudd, må det medlemmet som fyller ut skjemaet også trykke på «Send»-knappen. Medlemmet får tilgang på en sakslogg som viser at kravet er sendt. Da vil statusen i saksloggen være «Krav mottatt».

Årsrapportskjema

Det er et eget årsrapportskjema i løsningen som skal fylles ut. Skjemaet kan ikke mellomlagres, men må fylles ut i én og samme omgang. Rapporteringsplikten omfatter alle tros- og livssynssamfunn, med unntak av helt nye samfunn. Denne plikten gjelder også registrerte trossamfunn med vigselsmyndighet, som har mindre enn 50 medlemmer.

Regnskap

Den som laster opp regnskapet, må sørge for at det inneholder disse opplysningene:

- ✓ Undertegnet av styreleder eller annen person som representerer tros- eller livssynssamfunnet utad.
- ✓ Spesifisert oversikt over tros- eller livssynssamfunnets inntekter og utgifter.
- ✓ Viser hva samfunnet har brukt tilskuddet til.

Har tros- eller livssynssamfunnet mottatt bidrag fra utlandet, kan det ha plikt til å opplyse om dette i note til regnskapet.

Bidrag fra utlandet

Tros- og livssynssamfunn som mottok bidrag fra utlandet i løpet av regnskapsåret, kan ha plikt til å opplyse om dette i note til regnskapet. Med bidrag menes pengestøtte og verdien av varer, tjenester og andre tilsvarende ytelser.

1. Hvis tros- eller livssynssamfunnet til sammen mottok mer enn 100 000 kr i bidrag fra én eller flere givere i et land, skal det opplyse hvilket land det mottok bidraget/bidragene fra, og summen av alle bidrag fra givere i dette landet.
2. Tros- eller livssynssamfunnet skal navngi giveren hvis
 - giveren er en *juridisk person*, det vil si en organisasjon, stiftelse, offentlig organ osv.,
 - som har gitt *35 000 kr eller mer i bidrag* i løpet av regnskapsåret, og
 - bidraget/bidragene kom fra et land *utenfor EØS*.

Opplysningsplikt nr. 1 omfatter alle land utenfor Norge og bidrag fra både fysiske og juridiske personer.

Opplysningsplikt nr. 2, som kun omfatter bidrag fra land utenfor EØS, gjelder selv om summen av alle bidrag fra det aktuelle landet ikke er høyere enn 100 000 kr. Giveren skal **ikke** navngis når giveren er en fysisk person (et menneske).

Brønnøysundregistrenes kontroll av medlemslistene

Brønnøysundregistrene kontrollerer medlemslistene til alle tros- og livssynssamfunn som søker om registrering og krever tilskudd. Brønnøysundregistrene foretar kun én årlig kontroll. Merk derfor dette: Tros- og livssynssamfunn som ikke har sendt inn krav om tilskudd og lastet opp medlemslisten innen fastsatt frist **9. april 2021**, vil ikke kunne motta tilskudd dette året. Nye samfunn vil som hovedregel heller ikke kunne bli registrert i inneværende år, hvis de ikke har lastet opp medlemslisten innen den samme fristen.

Godkjenning av nye vigslere og dispensasjon fra alderskravet

Tros- og livssynssamfunn som har vigselmyndighet (et godkjent vigselserituale), kan søke om å få godkjent nye vigslere. For å få tilgang til søknadsskjemaet i løsningen, må samfunnet være registrert med vigselmyndighet, og datoen da den ble gitt. Et medlem som har godkjent rolletilgang kan søke, enten på vegne av seg selv eller et annet

medlem. Den som skal godkjennes som vigsler, må fylle ut skjemaet: [Erklæring fra den som skal være vigsler i et tros- eller livssynssamfunn](#). Erklæringen lastes opp som et vedlegg til søknaden. For å få tildelt vigselsrett må medlemmet være mellom 23 og 75 år, og dessuten være bosatt i landet. Det må også ha tilstrekkelige kjennskap til det norske samfunnet og tilstrekkelige norskkunnskaper for å kunne utføre vigslers oppgaver i henhold til [ekteskapsloven](#).

Vigselsretten opphører, når vigsleren fyller 75 år. Etter søknad fra et tros- eller livssynssamfunn, kan Statsforvalteren i særlige tilfeller dispensere fra alderskravet. Denne søknaden må fremmes senest tre måneder, før vigsleren fyller 75 år. Godkjenner Statsforvalteren en dispensasjonssøknad, vil godkjenningen gjelde for ett år av gangen. Et samfunn som allerede har fått dispensasjon fra alderskravet, kan søke ny dispensasjon. Denne søknaden må fremmes senest tre måneder, før dispensasjonsperioden er utløpt.

[Innsending av tilleggsinformasjon](#)

På hovedsiden til tros- eller livssynssamfunnet vil det være mulig å laste opp tilleggsdokumentasjon under funksjonen «Send inn tilleggsinformasjon». Denne funksjonen brukes til dette:

- Fullmakt – ved søknad om rolletilgang, og medlemmet ikke står oppført med en rolle i Enhetsregisteret.
- Ettersending av dokumentasjon – i tilfeller, der f.eks. Statsforvalteren har etterspurt opplysninger/dokumentasjon.
- Dispensasjon for alderskrav til vigsler – gjelder samfunn som har vigselsmyndighet, og en av vigslerne nærmer seg aldersgrensen, 75 år.
- Klage på vedtak – i tilfeller der et tros- eller livssynssamfunn har mottatt et avvisningsvedtak eller et avslag fra Statsforvalteren.
- Melding til Statsforvalteren – kan f.eks. benyttes, hvis tros- eller livssynssamfunnet har behov for å søke om utsatt frist for å sende inn årsrapportskjemaet, regnskap og/eller revisorberetning.